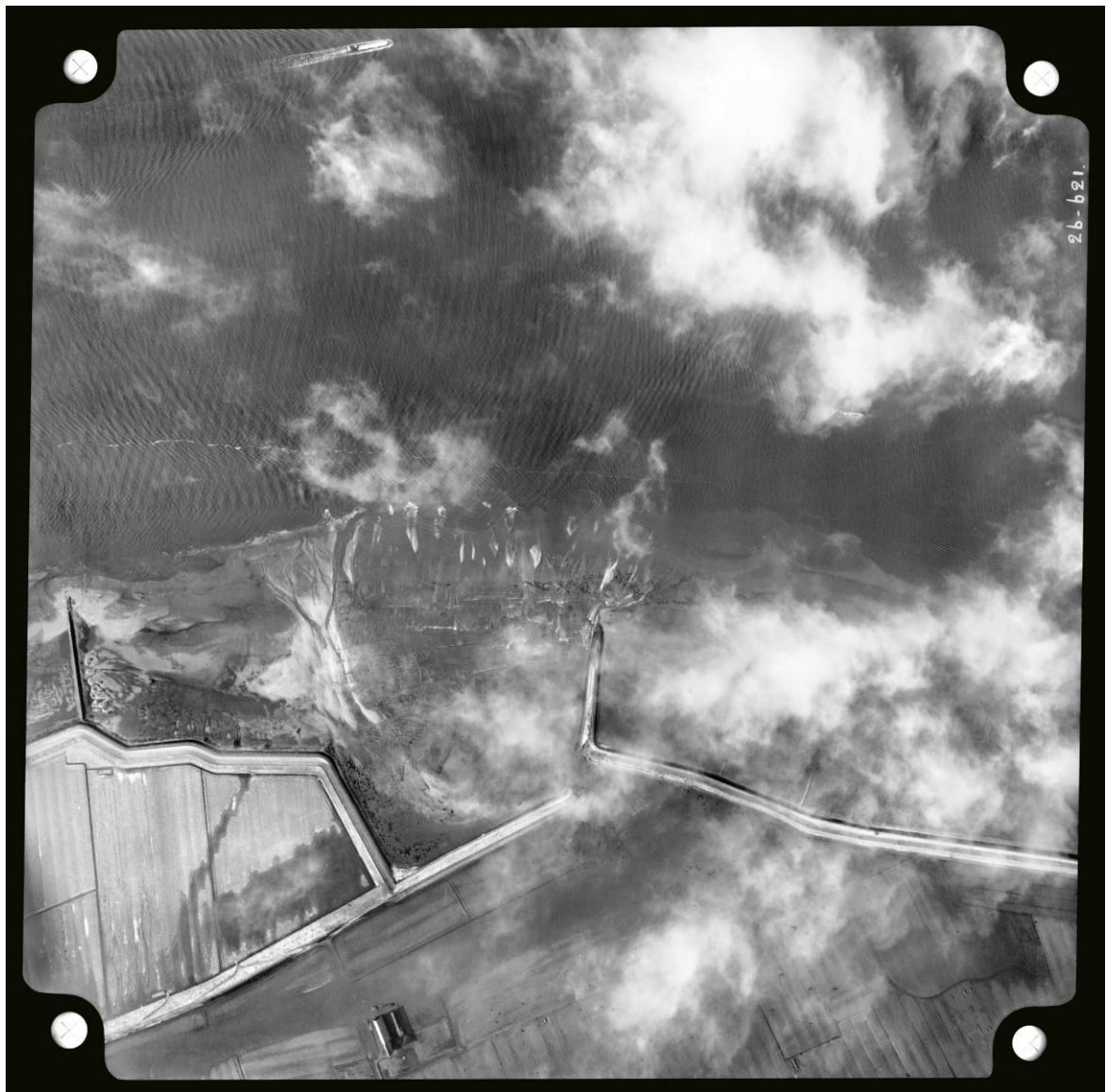

TH01 Grote Nol

LUCHTFOTO Grote Nol

KLM luchtfoto: 26-621 opname: 7 feb 1953

Stroomgat TH01 in de Grote Nol Sint-Annaland

Anna Vosdijk polder, coördinaten: 51.611021, 4.063590

Gegevens:

H zeedijk = NAP+5,35 ~ 5,85m.

H stormvloedstand = NAP+4,50m.

H maaiveld = NAP+0,80m.

De dijk wordt door slikken beschermd

Anna Vosdijkpolder (8b), Waterschap Sint-Annaland (8)

Anna Vosdijkpolder (8b), Waterschap Sint-Annaland (8)

Tussen 4 en 5 uur bezwijkt de zeedijk bij de Grote Nol. De bres groeit uit tot stroomgat, TH01, van 55 meter met een diepte van 3 meter. De Anna Vosdijkpolder loopt onder. In de Paaldijk tussen de Anna Vosdijkpolder en de dan al geïnuundeerde Oud-Kempenshofstedepolder (2) valt een bres; zodat ook vanuit deze polder het water de Anna Vosdijkpolder in stroomt. Als de polder vol staat, loopt het over de Anna Vosdijk ook de Bredenvlietpolder (8c) in. Met de tweede vloed komt het water tot bijna 3 meter boven NAP.

De gaten in de Paaldijk worden op 6 februari al door burgers en militairen met 7.000 zandzakken gedicht; waarmee de vloedkom achter het stroomgat aanzienlijk wordt verkleind. Het sluitingsplan voor het stroomgat Grote Nol, TH01, is een ca 170 meter lange inlaagkade over het maaiveld rond het wiel. Geplande sluiting: 19 februari. Op 17 februari gaan 1.200 man aan de slag. De zakken voor de dam worden ter plaatse gevuld met grond van de Nol. De ringkade wordt vanaf beide dijkkoppen uitgebouwd. Als het gat nog 60 meter is, worden eerst perkoenpalen en daarna baddingen in de bodem geslagen om wegspoelen van de kleizakken door de steeds sterker wordende stroom te voorkomen. Zo wordt de opening tot 25 meter vernauwd. Daarna moeten grotere elementen ingezet worden. Bietennetten met kleizakken worden in het gat gelaten en met palen vast gespietst. Als de opening nog 20 meter is, liggen achter de dam twee zolderbakken met kleizakken klaar om op de kentering voor de opening te varen. Tijdens de kentering zullen er baddingen langs de bakken in de bodem van het gat geslagen worden. Maar dan gaat het mis: De kentering duurt te kort, de stroom landinwaarts wordt zo sterk dat van dichten niets terecht komt. Een poging een bak te laten zinken mislukt eveneens: de bak drijft door het gat de polder in, evenals een volgende. 's Nachts wordt een voorraad kleizakken aangelegd. In de ochtend van 20 februari brengt een springploeg van de Genie een zolderbak in het gat tot zinken. Omdat het gat 's nachts een paar meter dieper uitgeschuurd is, komt de bak scheef te liggen. Maar gedeeltelijke blokkering is bereikt. In de loop van de dag wordt de blokkering voltooid, ondermeer met bietennetten vol kleizakken. Stroomgat TH01 is geblokkeerd. Na herstel van de Paaldijk start de ontwatering van de Anna Vosdijkpolder.

Op 1 april staan Anna Vosdijkpolder en Bredenvlietpolder weer droog.

Bron: Atlas van de Watersnood 1953 – waar de dijken braken

Sint-Annaland, in het dorp

Aan de haven staan bovenaan de Voorstraat de schotbalken in de coupure. Als het water stijgt en onder de balken doorspuit, slaan om tien voor vier de vloedplanken eruit en kolkt het water de Voorstraat in. Het water stroomt door het dorp de Oudelandpolder in die dras komt te staan. De Suzannapolder loopt onder door een bres die ontstaat als de losinstallatie voor suikerbieten op drift slaat en een gat in de havendijk maakt. Enkele huizen spoelen weg. Verderop valt een bres waar vroeger een Engelse geschutsstelling in de dijk was gegraven. In de polder staat het water even hoog als buiten. De bressen worden op 2 en 4 februari met zandzakken gedicht. De polder staat via de intact gebleven uitwateringssluis 10 maart weer droog.

Sint Annaland

'Ik weet nog, dat ze 's avonds op de radio waarschuwden voor gevaarlijk hoog water. Maar we zijn toch even na twaalven naar bed gegaan. We lagen er nog niet lang op,

toen er aan de deur werd gebeld. Het was m'n neef, de ondercommandant. Hij zei: "Ze gaan de klok luiden omdat het water zo hoog komt. En de brandweer moet ook helpen" Ik ben meegegaan naar het dorp. Het was er een chaos. Niemand had er eigenlijk de leiding. Iedereen deed maar wat. Brandweermannen waren volop bezig om mensen, die onderaan de dijk in de Klipperstraat woonden, te evacueren. Bovenaan de Voorstraat stond dijkbaas Jagt in de deuropening van het café. Hij zei: "We redden het nooit". Toen begon het water al onder de vloedplank in het gat naar de haven door te komen. Er stond daar maar één dikke zware plank van misschien wel veertig centimeter hoog. Die was vastgezet tussen een paar palen en daar werd dan weer grond tussen gestort om de zaak dicht te maken. Het was daar zo hoog, dat het zelden of nooit nodig was om die plank te zetten. Maar die nacht kwam het water er overheen! Op 'n gegeven moment zei Jagt: "Daar gaat-ie!" En jawel hoor, eerst kwam het water onder die plank door en spoelden de straatstenen weg en even later sloeg de hele plank gewoon uit z'n sponningen. De hele straat spoelde uit. Die stroom was zo sterk, dat de straatstenen gewoon meegenomen werden en een auto die daar nog stond, lag even later beneden aan de straat bij de Ring.' 'Zondagmiddag zijn we met een sloep achterop een vrachtwagen in de richting van Stavenisse gereden. We hadden gehoord, dat daar in de ondergelopen Anna Vosdijkpolder nog mensen op de zolders van hun huizen zaten. Maar het was vloed en al gauw reden we zelfs op de dijk door het water. De chauffeur was bang dat-ie in een gat zou rijden. Toen heb ik een stuk touw om m'n middel gebonden en ben vóór de auto uit gaan lopen. Met een stok voelde ik dan of het wegdek nog goed was. Maar op 'n gegeven moment is de chauffeur toch teveel uitgeweken voor wrakhout of kadavers, waar die dijk mee bezaaid lag en is die wagen toch weggezakt in de berm van de dijk. Toen hebben we de boot van de wagen gehaald en Bram Heyboer en Thijs de Graaf hebben toen die boot door het water langs de dijk getrokken naar de plek, waar nog mensen gered moesten worden. Die mannen hebben die zondag verscheidene mensen met die boot van de zolder gehaald, hoor.'

A.Burgers, brandweercommandant